

SOILA

SOILA

Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen

Jälkihuollon uudistaminen monialaiseksi aikuistumisen tueksi, jotta kaikilla nuorilla olisi valmiudet pärjätä itsenäisesti ja edetä tavoitteidensa suuntaisesti koulutukseen ja työelämään.

Euroopan unionin
osarahoittama

SOILA-koordinaatiohanke

Mistä jälkihuollon uudistaminen koostuu?

Siirtymä sijaishuollosta jälkihuoltoon, jälkihuoltoon aikainen tuki, siirtymää pois jälkihuollosta

12/2024 on 4 lastensuojelun jälkihuoltoa uudistavaa ESR+ TL 5.1 hanketta käynnissä:

1. Jatkos - Jälkihuollon yhteiskehittämisellä kohti hyvinvointia, osallisuutta ja sosiaalisia innovaatioita
2. Pakopeli itsenäisyyteen
3. Jäkälä - Jälkihuoltopalveluiden kehittäminen Lapissa
4. Vertaisverkko - Nivelvaiheen tukipalvelu lastensuojelun jälkihuollon palveluvalikoimaan

TURVAVERKKOJA NUORTEN TULEVAISUUTEEN -OHJELMAKAUSI

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 – EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmassa toteutetaan Euroopan sosiaalirahaston pluskauden rahoituksella Sosiaalisten innovaatioiden Suomi (TL 5) kokonaisuutta.

Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen erityistavoitteessa (5.1) uudistetaan lastensuojelun avo-, sijais- ja jälkihuollon palveluita yhteensä 30 miljoonalla eurolla. Uudistamistyöllä vastataan neljään strategiseen teemaan. Rahoitusta kohdennetaan aluehankkeisiin ja SOILA, Sosiaaliset innovaatiot lastensuojelussa -koordinaatiohankkeeseen.

SOILA-hankkeen toteuttajia ovat Terveystieteiden tutkimuskeskus ja Hyvinvoinnin laitos, Lastensuojelun Keskusliitto sekä Pesäpuu ry. SOILA perustaa toimintansa yhteiskehittämiseen STM:n, ELY-keskusten sekä aluehankkeiden ja sidosryhmien kanssa.

SOILA-koordinaatio on koonnut tähän julkaisuun vuonna 2024 käynnistyneen 13 aluehankkeen hankekortit. Hankekortteja päivitetään hankekauden edetessä yhdessä aluehankkeiden kanssa.

Ruudunlukuohjelmalla luettaessa tämä dokumentti ei ole täysin saavutettava
Löydät kortit myös verkko-osoitteesta
www.thl.fi/soila -> hankkeet

SOILA

SOSIAALISET INNOVAATIOT
LASTENSUOJELUSSA

Euroopan unionin
osarahoittama

pan unionin
ioittama

SOILA-koordinaatiohanke

Jäkälä – Jälkihuoltopalveluiden kehittäminen Lapissa

Hankkeen kesto

1.3.2024–28.2.2027, 3 v

ToteuttajatLapin ammattikorkeakoulu,
Lapin hyvinvointialue Lapha ja Lapin Yliopisto**Alue**

Lappi

Sosiaalinen innovaatio

Rakennamme nuorten näköiset ja yhdenvertaiset lastensuojelun jälkihuollon palvelut jokaiselle toiminnan tasolle: kohtaamisiin, monitoimijaiseen yhteistyöhön ja rakenteisiin.

Strateginen teema

3. Jälkihuollon uudistaminen

Suorat ja välilliset kohderyhmät

Suorat: Lounaisen palvelualueen jälkihuollon tehtävissä työskentelevät sosiaaliohjaajat ja sosiaalityöntekijät sekä jälkihuollossa työskentelevät ammattilaiset. Jälkihuollon yhteistyötahot.

Välilliset: Jälkihuoltoon oikeutetut nuoret ja heidän läheisensä, sijaishuoltoyksiköt, alan kolmannen sektorin toimijat, yrittäjät ja opiskelijat sekä Lapin hyvinvointialueen lisäksi muut hyvinvointialueet.

Keskeiset toimenpiteet

- Selkeytämme sosiaaliohjaajien ja sosiaalityöntekijöiden työnjaon ja tehtävät.
- Pilotimme tuetun asumisen palvelua ja vertaisryhmä-, kehittäjäasiakas- ja kokemusasiantuntijatoimintaa.
- Rakennamme monitoimijaiset yhteistyörakenteet ja -prosessit.
- Toimenpiteissä lähtökohtana on nuorten kokemustieto.

Lisätietoa[Nettisivut](#)[LinkedIn-sivu](#)[Eura 2021-hanketietopalvelu](#)

Jäkälä – jälkihuoltopalveluiden kehittäminen Lapissa

Keinot jälkihuollon uudistamiseen monialaiseksi aikuistumisen tueksi

Nuorten osallisuus ja osallistava kehittäminen

- Kuullaan nuorten tarpeita ja näkemyksiä jälkihuollon kehittämisessä.
- Hyödynnetään kokemustietoa palveluiden suunnittelussa ja arvioinnissa.

Monitoimijaisen tuen vahvistaminen

- Kehitetään toimivia ratkaisuja nuorten yksilöllisten tarpeiden tukemiseksi.
- Parannetaan palveluiden saatavuutta ja sujuvuutta koko hyvinvointialueella.

Osaamisen ja tiedon lisääminen

- Järjestetään koulutuksia ja tuotetaan oppaita jälkihuollon teemoista.
- Levitetään tietoa hyvistä käytännöistä ja kehittämistyön tuloksista.

Jäkälä – jälkihuoltopalveluiden kehittäminen Lapissa

Muutos, tulos, sosiaaliset innovaatiot

- Uusia palveluratkaisuja ja osallistavia toimintatapoja nuorten tarpeisiin.
 - Nuorten parempi elämänhallinta ja vähentynyt syrjäytyminen.
 - Yhdenvertaiset ja laadukkaat palvelut, jotka tukevat nuorten itsenäistymistä ja hyvinvointia.
- Kompetenssit systeemisten ongelmien ratkaisemiseen löytyvät kentältä, yhteiskehittämistä, yhdessä työskentelemistä, oppimisen ja ymmärryksen lisäämistä, muutoksen johtamista.

Pakopeli itsenäisyyteen

HANKEKORTTI

Hankkeen kesto 1.5.2024–30.4.2026, 2 v

Toteuttajat Diakonia-ammattikorkeakoulu ja Nuorten Akatemia

Alue Pohjois-Pohjanmaa

Strateginen teema 3. Jälkihuollon uudistaminen

Suorat ja välilliset kohderyhmät

Suorat: Hyvinvointialueen ja yksityisten toimijoiden lastensuojelussa avo-, sijais- ja jälkihuollossa sekä yhteistyöverkostoissa (oppilaitokset, järjestöt, seurakunnat) työskentelevät, jotka työssään kohtaavat itsenäistymisvaiheessa (16–25 v) olevia jälkihuoltoon siirtyviä ja jälkihuollon piirissä olevia nuoria.

Välilliset: Itsenäistymisvaiheessa olevat jälkihuollon palveluiden piiriin siirtyvät ja jälkihuollon palveluiden piirissä olevat nuoret ja heidän lähiverkostonsa.

Sosiaalinen innovaatio

Tuotamme lastensuojelun ja jälkihuollon ammattilaisten käyttöön siirrettävät fyysiset pakopelit ja digitaalisen pakopelin.

Pakopelin avulla opetellaan ja otetaan puheeksi itsenäiseen asumiseen liittyviä taitoja yhdessä nuorten kanssa.

Keskeiset toimenpiteet

- Selvitämme, minkälaista osaamista ammattilaiset tarvitsevat tukiessaan nuoria itsenäisen asumisen alkumetreillä.
- Teemme pakopeliä yhteistyössä ammattilaisten ja nuorten kanssa.
- Tarjoamme ammattilaisille pakopelin käyttöön liittyviä koulutuksia.
- Edistämme pakopelin käyttöönottoa esimerkiksi julkaisuilla ja webinaareilla.
- Vahvistamme aiheeseen liittyvää alueellista verkostoa.

**Pelaamalla tukea
nuorten
itsenäiseen
asumiseen**

Euroopan unionin
osarahoittama

Lisätietoa [Nettisivut](#) [Eura2021-hanketietopalvelu](#)

Millä keinoilla tähtäätte jälkihuollon uudistamiseen?

- Pelillisuus

Pelillisyyttä käytetään varsin vähän hyödyksi lastensuojelun työskentelyssä. Se on oppimisen tapa, joka voi kiinnostaa myös sellaisia nuoria, joita perinteinen luokka- tai verkkokurssiopiskelu ei innosta

- Yhteiskehittäminen nuorten kanssa

Pakopelejä kehitettäessä olemme antaneet kehittäjänuorille aineiston (selvitys nuorten itsenäisen asumisen haasteista) jonka jälkeen kokemustaustaiset nuoret ovat olleet merkittävässä määrin mukana konseptin kehittämisessä ja pelin käsikirjoittamisessa (esim. pääjuoni, henkilöhahmot, tehtäväaihiot).

Miten jälkihuolto uudistuu hankkeen myötä?

- Pakopelien kautta sijaishuollossa asuvat nuoret saavat ajoissa tietoa itsenäisestä asumisesta
- Laitosten ohjaajat innostetaan pakopelien ja koulutusten kautta pohtimaan nuorten itsenäistymistä ja siihen ohjaamisen keinoja
- Luodaan verkosto asumisen toimijoiden (asumisneuvojat, suuret vuokra-asuntojen tarjoajat) ja sijaishuoltopaikkojen ympärille
- Hyötyjinä myös muut nuorten kanssa työskentelevät tahot: etsivät nuorisotyö, seurakunnat ja Ohjaamot

Viestinne hyvinvointialueiden jälkihuollon johdolle?

- Jälkihuollosta tulee tiedottaa nuoria. Parasta olisi, jos olisi valtakunnallinen jälkihuollon sivusto, josta kävisi ilmi selkeästi ketkä ovat oikeutettuja jälkihuoltoon ja mitä jälkihuollossa tarjottavat palvelut ovat. Sivusto voisi myös sisältää linkkejä muihin palveluihin: esim Martat, erilaiset budjettilaskurit ja sähkösopimusten kilpailuttamiset
- Tällä hetkellä tiedottaminen vaihtelee paljon: joillakin alueilla on oppaita (paperisia tai digitaalisia) ja somekanavia, joillakin alueilla ei ole mitään ”kättä pidempää” –ei edes hv-alueen nettisivuilla

Viestinne hyvinvointialueiden jälkihuollon johdolle?

- Itsenäisen asumisen pohjatyö tulisi tehdä alaikäisen nuoren kanssa. Työskentely laitoksissa (ja perhehoidossa) asuvien nuorten kanssa tulisi olla suunniteltua, tavoitteellista ja strukturoitua. Mitä asioita nuoren kanssa käydään läpi 15-vuotiaana, mitä lähempänä omaan kotiin muuttamista?
- Tästä tulisi olla selkeä suunnitelma, johon laitokset sitoutuisivat kilpailutuksessa. Tällöin myös lasten asioista vastaava sosiaalityöntekijä osaisi tarkastaa, onko asiat tehty suunnitelman mukaan.

Vertaisverkko – Nivelvaiheen tukipalvelu lastensuojelun jälkihuollon palveluvalikoimaan

Hankkeen kesto 1.4.2024–30.9.2026, 2 v 6 kk

Toteuttajat Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö ja Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Alue Päijät-Häme

Strateginen teema 3. Jälkihuollon uudistaminen

Suorat ja välilliset kohderyhmät

Suorat: Päijät-Hämeen hyvinvointialueen lastensuojelun, jälkihuollon, aikuissosiaalityön ja vammaispalveluiden ammattilaiset.

Välilliset: Lastensuojelupalveluiden nuoret, jotka ovat siirtymävaiheessa jälkihuoltoon tai jälkihuollosta eteenpäin.

Sosiaalinen innovaatio

Kehitämme yhteistyössä nuorten ja jälkihuollon ammattilaisten kanssa sujuvia palvelupolkuja nivelvaiheissa lastensuojelusta jälkihuoltoon sekä jälkihuollosta aikuissosiaalityöhön tai muuhun nuoren tarvitsemaan palveluun. Mallinnamme lastensuojelun palveluvalikoimaa täydentävän vertaisryhmätoiminnan kokonaisuuden.

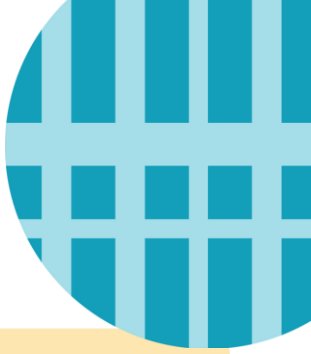
**Yhteis-
kehittämällä
jälkihuollosta
monialainen
aikuistumisen
tuki!**

Keskeiset toimenpiteet

- Kokoamme nuorten kehittäjäryhmän, joka yhteiskehittää vertaisryhmätoiminnan mallin.
- Pilottoimme mallin jälkihuollon nivelvaiheisiin ja luomme sen juurtumista edistäviä rakenteita.
- Kehitämme jälkihuoltopalvelun palautetietoista työskentelyä ja vaikutusten arviointia ottamalla käyttöön niihin soveltuvia menetelmiä ja mittareita.
- Tuotamme osallisuustietoa hyödyntäen erilaisia työkaluja, kuten THL:n osallisuusindikaattoria.

Lisätietoa [Nettisivut](#) [Eura 2021-hanketietopalvelu](#)

Jatkos – jälkihuollon yhteiskehittämisellä kohti hyvinvointia, osallisuutta ja sosiaalisia innovaatioita

Hankkeen kesto 1.6.2024–30.11.2026, 2 v 6 kk

Toteuttajat Jyväskylän ammattikorkeakoulu ja Keski-Suomen hyvinvointialue

Alue Keski-Suomi

Strateginen teema 3. Jälkihuollon uudistaminen
4. Mielenterveys ja päihdetyö sijaishuollossa

Suorat ja välilliset kohderyhmät

Suorat: Sijais- ja jälkihuollon ammattilaiset Keski-Suomessa.

Välilliset: Sijais- ja jälkihuollon asiakkaana olevat nuoret sekä kokemustoimijat.

**Kehittämis-
työtä tehdään
ekosysteemiä
yhteen tuoden,
yhdessä
kokemustoimijoiden
kanssa.**

Sosiaalinen innovaatio

Uudistamme lastensuojelun jälkihuoltoa moniammatilliseksi ja kokonaisvaltaiseksi hyvinvointia tukevaksi kokonaisuudeksi. Perustamme Keski-Suomeen jälkihuoltoneuvolan, jossa nuoren terveydentila voidaan huomioida paremmin ja yhteistyö terveydenhuollon kanssa vahvistuu.

Keskeiset toimenpiteet

- Perustamme lastensuojelun jälkihuoltoneuvolan.
- Vahvistamme ammattilaisten päihdetyön osaamista Puhutaan päihteistä -valmennuksilla.
- Vahvistamme itsenäistymisen tukea Yhdessä aikuisuuteen -foorumeilla.

Lisätietoa

[Nettisivut](#)
[Eura2021-hanketietopalvelu](#)

Jatkos - Jälkihuollon yhteiskehittämisellä kohti hyvinvointia, osallisuutta ja sosiaalisia innovaatioita 6/2024-11/2026

Euroopan unionin
osarahoittama

KESKI-
SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE

jamk

Jatkos – kolme kärkeä

**Jälkihuolto-
neuvola**

**Yhdessä
aikuisuuteen –
itsenäistymisen
tuen suositukset**

**Puhutaan
päihteistä –
valmennukset**

KESKI-
SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE

jamk

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Jälkihuoltoneuvola

Moniammatillisuus – terveydenhoitaja
7/2024-

Jälkihuoltoneuvola aloittanut 10/2024

Jälkihuoltoon siirtyville nuorille
hyvinvointitarkastukset

Nivelvaiheissa tuki – kiinnipito,
saattaminen

Motivointi

Tuki ja konsultaatiot työyhteisölle

Euroopan unionin
osarahoittama

KESKI-
SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE

jamk

Monialainen aikuistumisen tuki

Miten Jatkos uudistaa lastensuojelua?

- Kokemustiedon aktiivinen käyttö
- Nuoren tukeminen kokonaisuutena, sote-palveluiden tiiviimpi yhteistyö
- Hyvinvointivalmennuksellinen työote jälkihuollossa
- Yhteiset itsenäistymisen tuen suositukset Keski-Suomessa – kohti yhdenvertaisuutta
- Nuorten osallisuuden vahvistuminen uusien työtapojen myötä
- Ekosysteemin yhteistyö ja yhteiset hyvät käytännöt – nuoren näkökulmasta yhteiset toimintatavat lisäävät jatkuvuutta esim. työntekijöiden ja sijaishuollon muutoksissa
- Ammattilaisten osaamisen ja toimijuuden vahvistaminen lisää myös työhyvinvointia

Euroopan unionin
osarahoittama

KESKI-
SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE

jamk

Viesti hyvinvointialueiden johdolle

- Palveluita on mahdotonta kehittää ilman kokemustietoa.
- Mikä on syntynyt vuosien aikana, ei katoa nopeasti – vaikuttavuus syntyy turvallisessa suhteessa.
- Pidetään kiinni ja tuetaan oikea-aikaisesti – pois ohjaamisen kulttuurin murtaminen.
- Hyvinvoinnin lisääminen on parasta haittoja vähentävää ja ennaltaehkäisevää työtä – hyte-yhteistyön lisääminen, mielekäs vapaa-aika, terveellinen ruoka.
- Osallisuutta ja vertaisuutta tulee vahvistaa esim. erilaiset kokoontumiset, ryhmätoiminnan järjestäminen. Vrt. yksinäisyyden kustannukset.
- Aktiivinen yhteistyö 3. sektorin toimijoiden kanssa on välttämätöntä.
- Yhdessä syöminen on merkityksellistä. Tarjoilut viestivät arvostuksesta, vastaavat perustarpeisiin sekä laskevat stressitasoja ja mahdollistavat asettumisen tavoitteelliseen työskentelyyn.

**Euroopan unionin
osarahoittama**

**KESKI-
SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE**

jamk

Ollaan yhteydessä

Keski-Suomen hyvinvointialue:

- Laura Santala, sosiaalityöntekijä p. 040 563 6630
- Heli Dahlblom, terveydenhoitaja p. 040 350 1717
- etunimi.sukunimi@hyvaks.fi

Jamk

- Erikka Levälahti, projektipäällikkö p. 050 413 9266
- Katja Kokkinen, projektiasiantuntija p. 0400 976 767
- etunimi.sukunimi@jamk.fi

KESKI-
SUOMEN
HYVINVOINTI-
ALUE

jamk

Euroopan unionin
osarahoittama